བོདལྗོངསཁྲིམསལུགསཚགསཔར ཁྲིམསགསལམེལོང ལོའིཟླ ཚེསདམངསདོནཁྲིམསགཞུངལསསྤྱིའིརྩདོནསྐོརགྱིདྲིབདྲིསལན

66 དམངས་དོན་བྱེད་པོའི་དབར་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བར་རྣམ་པ་གང་དག་སྤྱད་ཆོགདམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་ག་དུས་་
ནས་ཐོན་པ་ཡིན།དེའི་ནུས་པ་ཕྱོགས་གང་ནས་མཚོན་ཡོད།

67

དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་་་་་་་་
སྤྱོད་བཙུགས་མ་ཐག་ནས་ནུས་པ་ཐོན་་་
པ་ཡིན།ཡིན་ནའང་བཅའ་ཁྲིམས་སུ་་་་
ལོགས་སུ་བཀར་ནས་གཏན་འབེབས་་་་་
བྱས་ཡོད་པའམ་དམངས་དོན་བྱེད་པོས་
ལོགས་སུ་བཀར་ནས་གྲོས་དན་བཞག་་་་
ཡོད་པ་རྣམས་ཕུད།དཔེར་ན།ནུས་་་་
པ་ཐོན་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཟུར་སྣོན་བྱས་་་་་་་་་་་
པའམ་ནུས་པ་ཐོན་པའི་དུས་བཀག་་་་་་་་
ཟུར་སྣོན་བྱས་པའི་དམངས་དོན་བཅའ་
ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་ན།ཆ་རྐྱེན་གྲུབ་་་་་་་
པའི་དུས་སམ་དུས་བཀག་དུས་ལ་་་་་་་་་་་་
བབས་པ་ནས་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན།
དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་་་་
ནུས་པ་གཤམ་གསལ་ཕྱོགས་གསུམ་ནས་
མཚོན་ཡོད་དེ།
(1)ནང་ཁུལ་གྱི་ནུས་པ་སྟེ།
དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་དེས་
དམངས་དོན་བྱེད་པོའི་བར་དུ་དམིགས་
འཛུགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་མཇུག་འབྲས་་
ཐོན་པ།དམངས་དོན་བྱེད་པོས་་་་་་་་་་་་་
བཙུགས་ཟིན་པའི་དམངས་དོན་བཅའ་་
ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ལྟར་ཁེ་དབང་སྤྱོད་ཅིང་་་
འོས་འགན་འཁུར་དགོས་པ་དང་འདིར་
ཡོད་པའི་ཁེ་དབང་དང་འོས་འགན་་་་་་་་
ཡང་དམངས་དོན་བྱེད་པོས་སྔོན་དཔག་
བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད།
དམངས་དོན་བྱེད་པོའི་གྲོས་དན་དེ་་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དང་་་་་
འགལ་ཚེ།སྔོན་དཔག་བྱས་པའི་ཁེ་་་་་་་་
དབང་དང་འོས་འགན་འབྲེལ་བ་ཐོན་་་་

མི་ཐུབ་པར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏན་་་་་་་་
འབེབས་ལྟར་ཁེ་དབང་སྤྱོད་པ་དང་་་་་་་་
འོས་འགན་འཁུར་དགོས།
(2)ཕྱི་རོལ་གྱི་ནུས་པ་སྟེ།
དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་
དམངས་དོན་བྱེད་པོ་ཕུད་པའི་ཕུང་་་་་་་་
གསུམ་པར་བཅའ་ཁྲིམས་མཇུག་འབྲས་་
ངེས་ཅན་ཐོན་པ།དམངས་དོན་བཅའ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་འདོད་བློ་རང་སྐྱོང་ལག་་་་་་་་
བསྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བཅའ་ཁྲིམས་་་་
ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པའམ་་་་་
ཁྲིམས་མཐུན་གྱིས་དབང་བཅོལ་བྱེད་པ་
ཕུད།གན་རྒྱའི་ནང་མི་ཚུད་པའི་ཕུང་་་
གསུམ་པས་དམངས་དོན་བྱེད་པོས་་་་་་་་་
དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ལས་
ཐོན་པའི་ཁེ་དབང་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་འོས་་་་་་་
འགན་སྒྲུབ་པར་ཐེ་ཇུས་བྱས་མི་ཆོག
(3)འགན་འཁྲིའི་ནུས་པ་སྟེ།
དམངས་དོན་བྱེད་པོས་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་
སྤྱོད་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དང་འགལ་ན་་་་
ཁྲིམས་ལྟར་བཅའ་ཁྲིམས་འགན་འཁྲི་་་་་
འཁུར་དགོས།ནུས་པ་དེ་ཡང་མི་་་་་་་་་་་་
མངོན་པའི་ནུས་པ་ཡིན་པ་དང་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་དོན་བྱེད་པོས་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་
སྤྱོད་ཀྱི་གཏན་འབེབས་དང་འགལ་བ་་་་
ཡིན་ཚེ་གཞི་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བཅའ་་་
ཁྲིམས་མཇུག་འབྲས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན།
མཇུག་འབྲས་འདི་རིགས་ནི་དམངས་་་་་
དོན་འགན་འཁྲི་འཁུར་དགོས་པའམ་དེ་
ལས་ནན་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་་་
ཡིན་སྲིད།

དམངས་དོན་བྱེད་པོས་འདོད་བློ་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཐོན་པའི་དུས་ཚོད་གང་འདྲ་་་་་་་་་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས།

68

བལྟོས་བཅས་མི་ཡོད་མེད་དབང་གིས་དམངས་དོན་བྱེད་་་་
པོས་འདོད་བློ་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཐོན་པའི་དུས་ཚོད་ཡང་མི་འདྲ་
སྟེ།
(1)བལྟོས་བཅས་མི་ཡོད་པ།བལྟོས་བཅས་མི་ཡོད་པའི་་་་
འདོད་བློ་སྟོན་པར་གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འདོད་བློ་་་་་་
སྟོན་པ་དང་གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པའི་ཐོག་ནས་འདོད་བློ་་་་་
སྟོན་པ་གཉིས་ཚུད་ཡོད།གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་་་་་་་་་་་
འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཡིན་ན།བལྟོས་བཅས་མིས་དེ་དོན་ཤེས་པའི་་
དུས་སུ་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན།གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པའི་་་་་་་་་
ཐོག་ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཡིན་ན།བལྟོས་བཅས་མི་ལ་དེ་་་་་་་་་་
འབྱོར་བའི་དུས་སུ་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན།གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པ་་་་་
མིན་ཞིང་གཞི་གྲངས་གློག་ཡིག་གི་རྣམ་པ་སྤྱད་དེ་འདོད་བློ་སྟོན་
པ་ནི།བལྟོས་བཅས་མིས་ཆེད་དམིགས་མ་ལག་དམིགས་་་་་་་་་་་་་

འཛུགས་བྱས་ནས་གཞི་གྲངས་གློག་ཡིག་དེ་བསྡུ་ལེན་བྱེད་པ་་་་་་་
ཡིན་ན།གཞི་གྲངས་གློག་ཡིག་དེ་ཆེད་དམིགས་མ་ལག་དེར་་་་་་་
བཅུག་པའི་དུས་སུ་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན།ཆེད་དམིགས་མ་ལག་་
དམིགས་འཛུགས་བྱས་མེད་ན།བལྟོས་བཅས་མིས་གཞི་གྲངས་་
གློག་ཡིག་དེ་ཁོའི་མ་ལག་ཏུ་བཅུག་པ་ཤེས་པའམ་ཤེས་དགོས་་་་་་
པའི་དུས་སུ་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན།གཞི་གྲངས་གློག་ཡིག་ཐོག་་་་་་
ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཐོན་པའི་དུས་ཚོད་ཐད་ལ་དོ་་་་་
བདག་བར་ལོགས་སུ་གྲོས་དན་བཞག་ཡོད་ན།གྲོས་དན་དེ་་་་་་་
གཞིར་འཛིན་དགོས།
(2)བལྟོས་བཅས་མི་མེད་པ།བལྟོས་བཅས་མི་མེད་པའི་་་་
འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཡིན་ན།བསྟན་ཚར་དུས་སུ་ནུས་པ་ཐོན་པ་་་་་
ཡིན།བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ལོགས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་
ཡིན་ན།དེའི་གཏན་འབེབས་གཞིར་འཛིན་དགོས།

《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་ཚན་་་་་་་་
བརྒྱ་དང་སོ་ལྔ་པའི་ནང་གི་གཏན་འབེབས་ལྟར་ན།
དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཡིག་ཐོག་གམ་
ངག་ཐོག་གི་རྣམ་པའམ་རྣམ་པ་གཞན་དག་སྤྱད་ཆོགདམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་རྒྱུ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་
སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་སྲོལ་དུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་་
པའམ་དོ་བདག་བར་དུ་གྲོས་དན་བཞག་ཡོད་ན།
དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་དགོས།
ཡིག་ཐོག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་དམངས་དོན་་་་་་
བྱེད་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམངས་དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་
སྤྱོད་སྤེལ་བའི་ནང་དོན་ཡིག་ཐོག་ནས་མཚོན་པའི་་་་་
རྣམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་།གཙོ་བོ་གན་རྒྱ་དང་།
འཕྲིན་ཡིགགཞི་གྲངས་གློག་ཡིག(སྟར་ཡིག་གློག་་་་་་་
སྐྱེལ།བརྙན་སྐྱེལ།གློག་རྡུལ་གཞི་གྲངས་བརྗེ་རེས་་
དང་ཡིག་སྒམ)སོགས་འཁོད་པའི་ནང་དོན་རྣམས་་་་་
དངོས་སུ་མཚོན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།དེའི་་་་་་་་
དགེ་མཚན་ནི་གཞི་འཇོག་ས་ཡོད་པས་གྱོད་གཞི་་་་་་་་
བྱུང་བ་ཡིན་ན་དཔང་རྟགས་བྱས་ནས་འགན་འཁྲི་་་་་

གཙང་འབྱེད་བྱེད་སླ།
ངག་ཐོག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་དམངས་དོན་་་་་་
བྱེད་པོས་ངག་ཐོག་ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པ་ལས་ཡིག་་་་
ཐོག་ནས་གྲོས་ཆོད་ནང་དོན་མི་སྟོན་པའི་དམངས་་་་་
དོན་བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཟེར།དེར་སྟབས་བདེ་
ཞིང་སྒྲུབ་སླ་བའི་དགེ་མཚན་ལྡན་པས་རྒྱུན་ལྡན་་་་་་་་
འཚོ་བའི་ནང་དུ་ཡོངས་ཁྱབ་ངང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་་་་་་་་་་
བཞིན་ཡོད།
རྣམ་པ་གཞན་དག་ཅེས་པ་ནི་ཡིག་ཐོག་གི་རྣམ་་
པ་དང་ངག་ཐོག་གི་རྣམ་པ་ཕུད་པའི་དམངས་དོན་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་རྣམ་པ་གཞག་དག་་་་་
ལ་ཟེར་ཞིང་།གཙོ་བོ་གཤམ་གསལ་ཏེ།
(1)བལྟ་བྱ་ཉན་བྱའི་དཔྱད་གཞིའི་རྣམ་པ།
ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི《<ཀྲུང་ཧྭ་མི་་་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དམངས་དོན་བཅའ་་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱི་སྲོལ>ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པའི་་
སྐོར་གྱི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་འཆར》
(ཚོད་ལྟའི་འཆར་ཟིན)གྱི་དོན་ཚན་རེ་ལྔ་པའི་ནང་་་་་

དུ་གཏན་འཁེལ་བྱས་དོན།དམངས་དོན་བྱེད་པོས་་
སྒྲ་ཕབ་དང་བརྙན་ཕབ་སོགས་བལྟ་བྱ་དང་ཉན་་་་་་་་
བྱའི་དཔྱད་གཞིའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་དམངས་དོན་་
བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་བར་གཉིས་ཡན་གྱི་ཁེ་གྱོང་འབྲེལ་བ་་་་་་་
མེད་པའི་མིས་དཔང་མི་བྱེད་པའམ་དཔང་རྟགས་་་་་་
གཞན་དག་གིས་དམངས་དོན་བྱ་སྤྱོད་དེ《དམངས་་་་
དོན་སྤྱི་སྲོལ》གྱི་དོན་ཚན་ང་ལྔ་པའི་གཏན་འབེབས་་
དང་མཐུན་པ་ཡིན་པ་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་ན་་་་་་་་
ནུས་པ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས།
(2)ཟུར་བརྡའི་རྣམ་པ།ཟུར་བརྡའི་རྣམ་པ་་་་་་
ཞེས་པ་ནི་དོ་བདག་གིས་ངག་ཐོག་གམ་ཡིག་ཐོག་གི་་་
རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འདོད་བློ་མི་སྟོན་པར་བྱ་སྤྱོད་ག་་་
གེ་མོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པར་ཟེར།
《དམངས་དོན་ཁྲིམས་གཞུང》གི་དོན་ཚན་བརྒྱ་དང་
བཞི་བཅུ་པའི་ནང་དུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ལྟར་་་་་
ན།ཁ་རོག་སྡོད་པ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཏན་་་་་་་་
འབེབས་བྱས་པ་དང་དོ་བདག་བར་གྲོས་དན་བཞག་
པའམ་དོ་བདག་བར་གྱི་ཉོ་འཚོང་གོམས་སྲོལ་དང་་་་་

མཐུན་པའི་དུས་སུ་གཞི་ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པར་་་་་་་་
བརྩིས་ཆོགཟུར་བརྡའི་རྣམ་པའི་ཁྱབ་རྒྱ་ཅུང་ཆེ་་་་་་
ཙམ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན།ཁང་པ་བོགས་མར་གཏོང་་་་་
བའི་གན་རྒྱ་དུས་ཡུན་ལོངས་པའི་རྗེས་བོགས་མ་་་་་་་་
ལེན་མཁན་གྱིས་མུ་མཐུད་བོགས་མ་གཏོང་མཁན་གྱི་
བོགས་དངུལ་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་།བྱ་སྤྱོད་་་་་་་
དམིགས་འཛུགས་འདི་ལས་དོ་བདག་གིས་ཁང་པ་་་་་་
བོགས་མ་གཏོང་བའི་གན་རྒྱ་འགྱངས་པའི་འདོད་་་་་
བློ་དེ་རིགས་འདེད་ཆོགགཞན་ཡང་།དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་་
རྒྱུ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་སྲོལ་དུ་་་་་་་་
གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པའམ་དོ་བདག་བར་དུ་་་་
གྲོས་དན་བཞག་ཡོད་ན།དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་་་་
པ་སྤྱོད་དགོས།དཔེར་ན།གན་རྒྱ་ལ་གཞུང་་་་་་་་་་་
དཔང་དང་། ར་སྤྲོད།ཞིབ་བཤེར་ཆོག་མཆན་་་་་་་་
སོགས་ལས་རིམ་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཅའ་ཁྲིམས་སུ་་་་་་་་
གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པའམ་དོ་བདག་བར་་་་་་་་་
གྲོས་དན་བཞག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གན་རྒྱ་དེ་ངེས་པར་
ཡིག་ཐོག་གི་རྣམ་པ་སྤྱོད་དགོས།

69 འདོད་བློ་སྟོན་པ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཆོག་གམ།འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་བལྟོས་་་་་་་
བཅས་མི་ཡོད་ཅིང་གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པའི་ཐོག་ནས་་་་་་་་
འདོད་བློ་སྟོན་པའི་སྔོན་འགྲོའི་འོག་འདོད་བློ་སྟོན་པར་བཅའ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཐོན་གོང་དུ་འདོད་བློ་སྟོན་མིས་བཅའ་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཀྱི་ནུས་པ་མི་ཐོན་པ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་བློ་སྟོན་པ་་
ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཟེར།བལྟོས་བཅས་མི་ཡོད་་་་་
ཅིང་གླེང་མོལ་གྱི་རྣམ་པ་མིན་པའི་ཐོག་ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པ་་་
ཡིན་ན།འདོད་བློ་སྟོན་པ་བལྟོས་བཅས་མི་ལ་འབྱོར་དུས་་་་་་་་་
ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན་པ་དང་འདོད་བློ་སྟོན་མིར་བཅའ་ཁྲིམས་་་་
ཀྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ་ཡིན།འདོད་བློ་སྟོན་པ་དེ་ནུས་པ་ཐོན་མེད་་
པ་ཡིན་ན།བལྟོས་བཅས་མིས་འདོད་བློ་སྟོན་པའི་ནང་དོན་་་་་
མི་ཤེས་པ་དང་བལྟོས་བཅས་མིའི་ཁེ་ཕན་ལ་གནོད་སྐྱོན་་་་་་་་་་་་
གཏོང་མི་སྲིད་པས་འདོད་བློ་སྟོན་མིས་ཐབས་ཤེས་བཏང་ནས་
འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ནས་འདོད་བློ་སྟོན་པའི་་་་་་་་་

ནུས་པ་ཐོན་པར་བཀོག་འགོག་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་སྟེ།
འདོད་བློ་སྟོན་མིས་འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་་་་་་་་་
བརྡ་སྦྱོར་དེ་འདོད་བློ་སྟོན་པའི་བལྟོས་བཅས་མི་ལ་མ་འབྱོར་་་་
གོང་དུ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན།འདོད་བློ་སྟོན་པ་འདི་ལ་བཅའ་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཀྱི་ནུས་པ་མི་ཐོན་པ་ཡིན།འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཕྱིར་་་་་་་་་་་
འཐེན་བྱས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་ནི་འདོད་བློ་སྟོན་པ་དང་དུས་་་་་་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་བལྟོས་བཅས་མི་ལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན།བལྟོས་བཅས་
མིས་འདོད་བློ་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཐོན་ཡོད་མེད་ལ་དོགས་པ་ཟ་་་
ངེས་ཡིན་པས།འདོད་བློ་སྟོན་པར་འདི་གཞིར་བཞག་ཐོག་བྱ་
སྤྱོད་སྤེལ་རྒྱུ་མིན་པས་ཁོའི་ཁེ་ཕན་ཡང་འདོད་བློ་སྟོན་པ་ཕྱིར་་་
འཐེན་བྱས་པའི་དབང་གིས་གནོད་འཚེ་ཕོག་མི་སྲིད།གནས་་
ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་འདོད་བློ་སྟོན་མིར་འདོད་བློ་སྟོན་པར་་་་་
ཕྱིར་འཕེན་བྱས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྲད་པ་ཡང་དྲང་གཞག་་་་་
ལུགས་མཐུན་ཞིག་ཡིན།